

lertid kan være fuldkommen Klarhed over det, vil jeg tillade mig at gøre opmærksom paa, hvorledes Forholdet ligger. Ved tredje Behandling af Finanslovsforslaget for Finansaaret 1919—20, altsaa i Samlingen 1918—19, blev der stillet en Række Ændringsforslag, hvoraf det første findes citeret i Tillæg B. Sp. 1109 med følgende Overskrift: „Foranstaltninger til Gennemførelse af ugentlig Fridag og Begrænsning af Arbejdstiden for Statsbanernes Personale . . . . . 6 Mill. Kr.“ Om dette Ændringsforslag hedder det, at det er tiltraadt af Udvalget. I Anmærkningerne Sp. 1263 skildres hele Sagens Forløb. Forinden dette Ændringsforslag var fremsat i Udvalget, havde Ministeren tidligere henvendt sig i Udvalget og talt om denne Sag og fundet Tilslutning til det, som fandt Udtryk i Ændringsforslaget. Ændringsforslaget var saaledes stillet af hele Udvalget, og en hel Række Ændringsforslag til Gennemførelse af det samme blev stillet ved samme Lejlighed og kom til Forhandling i Folketinget den 25. Marts 1919. Efter at Udvalgets Ordfører, daværende Medlem J. J. Jensen, havde talt og sagt, at han paa Udvalgets Vegne anbefalede „de stillede Ændringsforslag, som alle er tiltraadte af det samlede Udvalg“, deriblandt ogsaa de her nævnte, tog Venstres Ordfører, som heller ikke er Medlem af Tinget nu, nemlig Hr. Jensen-Sønderup, Ordet og udtalte, idet han skildrede hele denne Sag, at der havde været nedsat en Kommission, som havde drøftet Spørgsmaalet om Arbejdstiden — det er bekendt, at det tidligere havde været fremme i en Kommission, der havde givet Forslag i 1918. Han siger videre, at i denne Kommission ses ikke Kravet om Indførelse af 8 Timers Arbejdsdagen at have været stillet, det er rejst senere. Det er ogsaa rigtigt. Han siger saa følgende: „Vi er fra Venstres Side enige om at kunne give vor Tilslutning til, at man gaar til at indføre 8 Timers Arbejdsdagen, ogsaa for Statens Tjenestemænd.“ Han siger videre, at det vilde have været heldigt, om man havde kunnet skaffe mere indgaende Oplysninger og faaet mere bestemte Regler fastslaaet af Hensyn til, at Spørgsmaalet er saa stort, men tilføjer saa: „Vi erkender imidlertid, at det ikke har været muligt i den Tid, der har været til Raadighed“. Han nævner saa to Ting, hvoraf det væsentligste er Spørgsmaalet om Overarbejdsbetalingen, og gør nogle Bemærkninger derom. Han slutter med at sige: „Men det er, som sagt, umuligt at fastslaa bestemte Regler, og det har ikke været muligt i den korte Tid, vi har haft Sagen, at komme dybere ind der-

paa, men vi har fra Venstres Side anset det for rigtigt at gøre opmærksom paa, at medens vi er enige i selve Princippet, er der med Hensyn til Overarbejdsbetaling sikkert mange Forhold at tage i Betragtning, som jeg haaber Ministeriet og Administrationen som Helhed vil tage under omhyggelig Overvejelse ved Sagens Udførelse i Praksis.“ Den daværende Minister for offentlige Arbejder svarede herpaa: „Til det ærede 9de Medlem for Odense Amt (Jensen-Sønderup), som omtalte Bevillingen til Gennemførelsen af 8 Timers Arbejdsdagen og den ugentlige Fridag, vil jeg gerne udtale, at selvfølgelig skal det ikke forstaaes ganske bogstaveligt, naar man herved gaar ind paa at yde Betaling for Arbejde ud over 8 Timer. For det første maa der derved forstaaes en gennemsnitlig Arbejdstid for en kortere eller længere Periode, og for det andet vil der ogsaa være Arbejder, som paa Grund af hele deres Karakter ikke vil kunne komme ind under den almindelige Betragtning, at man ikke kan kræve mere end 8 Timers Arbejde. Men som det ærede Medlem bemærkede, har det ikke været muligt paa den korte Tid, der har været dertil, at fastsætte de meget udførlige Regler, som i saa Henseende er nødvendige. Derom forhandles der imidlertid mellem Direktoraterne og Personaleorganisationerne. Disse Forhandlingers Resultat vil selvfølgelig til sin Tid blive forelagt Ministeriet til Godkendelse, og jeg skal ogsaa drage Omsorg for, at de vil komme til Finansudvalgets Kundskab.“ De kom ogsaa til Finansudvalgets Kundskab, og hver enkelt Bestemmelse har derefter sat sig Udtryk i Ændringsforslag, der er stillet i Udvalget, tiltraadt af Udvalget og vedtaget af den høje Rigsdag. Det fremgaar heraf, at man paa det daværende Tidspunkt fra Venstres Side fuldt ud erkendte Nødvendigheden af, hvad der var sket, og at man fuldt ud i Princippet tiltraadte 8 Timers Arbejdsdagen. Det er først senere, man begyndte at rette en Kritik mod det, man den Gang selv virkede med til og selv ansaa for nødvendigt.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

L. D. Rasmussen: Det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen kom i sin sidste Udtalelse ind paa Spørgsmaalet om Fyns kommunale Telefonselskab. Jeg skal dog ikke fordybe mig i det. Stiftamtmand Neumann er ikke Formand, men Medlem af Representant-